

GUERRA D'UCRAÏNA (I)

INDIGNACIÓ, TEMOR I INCERTESA

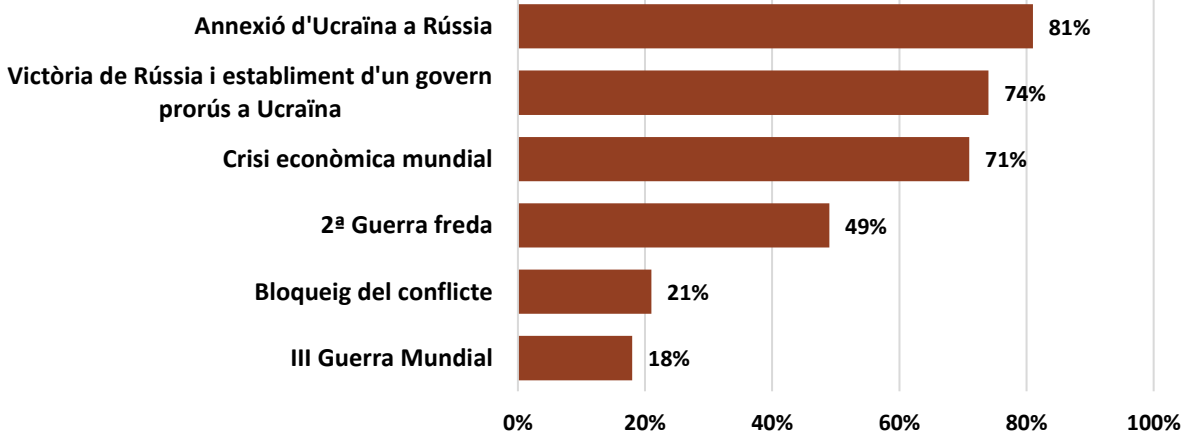
El dijous 24 de febrer Rússia va començar els atacs a diversos territoris ucraïnesos, inclosa la capital, Kíev, donant començament a la guerra. Aquest fet ha provocat una onada d'indignació arreu d'Europa de la qual Espanya i les nostres illes no en són alienes. Les manifestacions de rebuig a la guerra, i l'amenaça que suposa per a la pau a Europa i al món, i de suport al poble ucraïnès es succeeixen a totes les ciutats del territori espanyol. Però paral·lelament, s'ha revifat la desconfiança envers el futur. Es tornen a repetir les imatges de supermercats buits davant de l'acaparament d'aliments per part de la població i que ens evoquen als primers dies de la pandèmia de la COVID-19. En aquest número de quaderns Gadeso volem copsar quin és l'estat d'ànim de la població illenca davant el que ens ve a sobre, tant a nivell social com econòmic.

La invasió d'Ucraïna per part de la Rússia de Putin, més enllà dels efectes geopolítics que de ben segur generarà, comporta una sèrie d'efectes colaterals que no es poden obviar, des de la crisi econòmica provocada per l'encariment de preus que ja estem vivint, a la crisi de refugiats a causa de totes aquelles persones que fugen del conflicte i que d'una manera o altra s'hauran d'acomodar entre els diferents països europeus, els quals, ara sí, fan seu el lema, no tan llunyà, de REFUGEEES WELCOME, aparegut davant de la crisi dels refugiats de l'Orient Mitjà. Però, sense dubte, la principal por que genera el conflicte és la seva possible expansió a altres països de l'espai europeu i principalment a estats integrats en l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, cosa que provocaria l'aplicació de l'article Cinquè del tractat i la resposta col·lectiva dels estats membres de l'organització per a repel·lir l'agressió, amb uns efectes imprevisibles, i el poc probable, però no descartable, ús d'armes nuclears, tant tàctiques com estratègiques, o armament químic i biològic en sòl europeu.

És evident, com ho demostra l'acaparament d'aliments i de l'ode, per part de la població que el temor comença a estar present en la societat, acompanyat per la incertesa envers la situació econòmica.

Taula 1

COM CREIEU QUE POT ACABAR EL CONFLICTE DE UCRAÏNA?

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2022

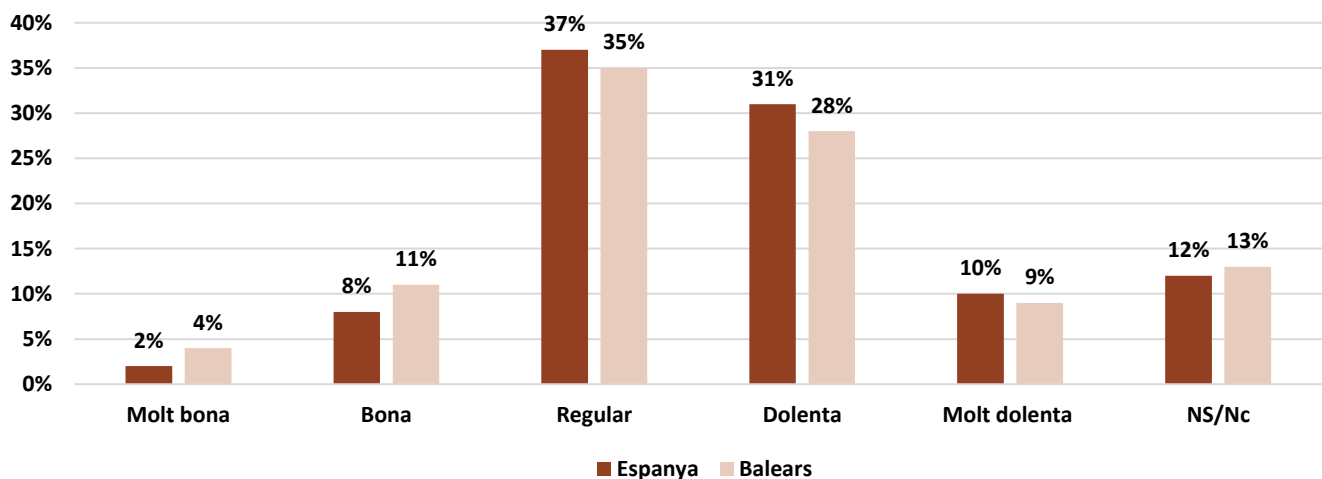
Respostes múltiples

POR A UNA NOVA CRISI ECONÒMICA

Entre els efectes de la invasió russa d'Ucraïna un dels que genera major temor és l'impacte que pot tenir sobre la situació econòmica. En un moment en que tot just ens començàvem a recuperar dels efectes de la pandèmia de la COVID-19, l'esclat del conflicte armat ha frenat aquesta recuperació i ha provocat l'encariment de la cistella de la compra com a conseqüència de l'encariment dels costos de producció, especialment els energètics, petroli i gas, juntament amb l'electricitat la qual ja venia marcant màxims històrics. Òbviament, aquesta situació provoca temor entre la població i afecta ostensiblement a la confiança de la ciutadania envers el futur. En aquesta pàgina ens volem copsar com es percep la situació econòmica, actual i a mitjà termini.

Taula 2

COM VALOREU L'ACTUAL SITUACIÓ ECONÒMICA D'ESPANYA I DE BALEARS A CAUSA DE LA GUERRA?

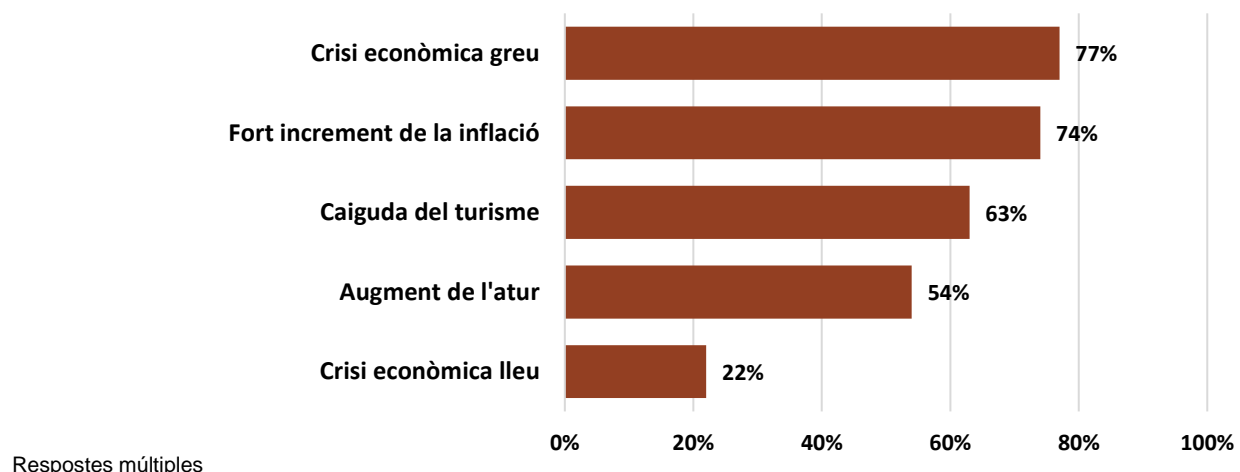

Com es pot apreciar a la taula 2, **es comença a notar la desconfiança de la ciutadania envers la situació econòmica de l'estat i de la nostra comunitat**. L'increment dels costos de producció, conseqüència directa de l'encariment de l'energia (electricitat, petroli i gas) ha acabat per provocar un significatiu encariment de la cistella de la compra i ha disparat la inflació per sobre del 7%, agreujant la situació econòmica de moltes famílies que ja venien patint dificultats a causa de la pandèmia de la COVID-19. Malgrat tot, la percepció és lleugerament més positiva pel que fa a les Balears que la que es té d'Espanya, encara que el temor és més evident.

Entre els possibles efectes que el conflicte ucraïnès pot tenir sobre la nostra economia, **el que més destaca és el temor a una crisi econòmica (77%)** semblant a la que vam patir la dècada passada i de la qual ens va costar molt recuperar-nos. Algunes autoritats econòmiques ja parlen de la possible pujada dels tipus d'interès, la qual cosa provocarà l'encariment dels costos financers i, conseqüentment, una disminució significativa de la capacitat adquisitiva de les famílies, cosa que incideix directament en una disminució del consum i, degut a això, la pèrdua de llocs de feina i l'augment de l'atur, cosa que contribueix a empitjorar, encara més la situació.

Taula 3

QUINS CREU QUE SÓN ELS PRINCIPALS EFECTES QUE LA GUERRA POT TENIR EN LA NOSTRA ECONOMIA?

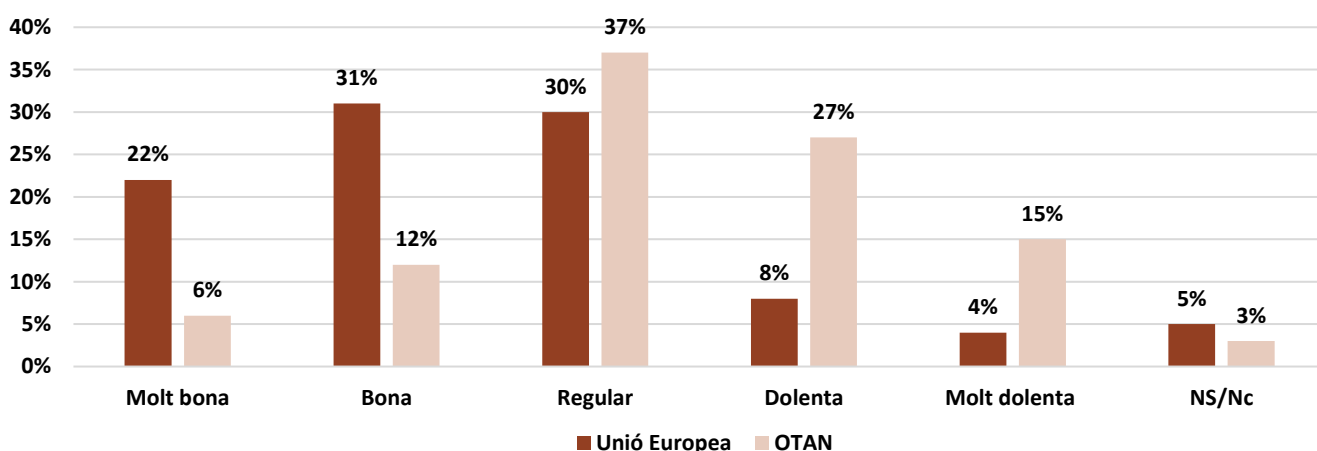
EL PAPER DE LA UNIÓ EUROPEA I L'OTAN

Una de les principals causes de la invasió d'Ucraïna per part de les tropes russes és la voluntat dels primers en integrar-se en la Unió Europea i en l'OTAN, cosa que Rússia percep com una agressió al seu paper de potència hegemònica en la zona i a la seva pròpia seguretat i sobirania a més d'una provocació que des del Kremlin es considera intolerable. La Unió Europea, ha mostrat, un cop més, la seva incapacitat d'actuació unitària front el conflicte, amb estats membres que donen suport a Putin, cas d'Hongria, i altres que es veuen forçats a buscar una resposta més tènue com a conseqüència de la dependència energètica que es té del gegant rus, cas d'Alemanya.

Algunes veus reclamen més contundència contra Rússia i demanen una actuació militar per part de l'OTAN que no es produirà ja que Ucraïna no n'és estat membre, malgrat que l'OTAN ja va intervenir en el conflicte dels Balcans als anys 90 del segle passat, sense que cap dels implicats fora estat membre de l'aliança però fou sota mandat de l'ONU i amb la unanimitat dels membres permanents del Consell de Seguretat de nacions unides.

Taula 4

COM VALOREU EL PAPER DE LA UNIÓ EUROPEA I L'OTAN EN EL CONFLICTE?

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2022

Com es pot veure a la taula 4 i ha forces diferències en la valoració del paper que juguen la Unió Europea i l'OTAN en el conflicte. Cal fer esment, però, que les capacitats dels uns i dels altres són diferents. L'UE té capacitat sancionadora i això és el que ha fet, mentre que l'OTAN està lligada de peus i mans donat que Ucraïna no n'és estat membre i, per tant, no es pot invocar l'article cinquè del tractat, el qual parla de resposta col·lectiva (no necessàriament armada) en cas d'agressió.

Quant a què fer davant la invasió, la majoria (72%) creu que s'han d'incrementar les sancions a Rússia i una part important creu que cal mediar entre les parts en conflicte (46%). Poques són les persones que es decanten per una intervenció armada en la guerra (19%). Per tant, sembla clar que pesa més la voluntat d'arribar a acords i aconseguir la pau, que el de sotmetre a Rússia per la força. És de suposar que la possibilitat que en cas d'intervenció directa Putin pugui emprar armament nuclear, tàctic o estratègic, té força pes en aquestes opinions.

Taula 5

QUÈ CAL FER DAVANT LA INVASIÓ?

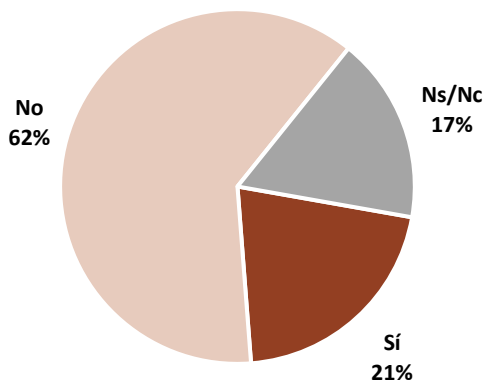
Font: Baròmetres Gadeso. Març 2022

INTERVENCIÓ ARMADA I REFUGIATS

En aquesta darrera pàgina volem saber fins a quin punt la ciutadania creu que Espanya hauria de col·laborar en cas d'intervenció armada en ell conflicte i com afrontar la crisi dels refugiats originada per la guerra i que constitueix, com sempre, un gran drama humanitari de difícil solució.

Taula 6

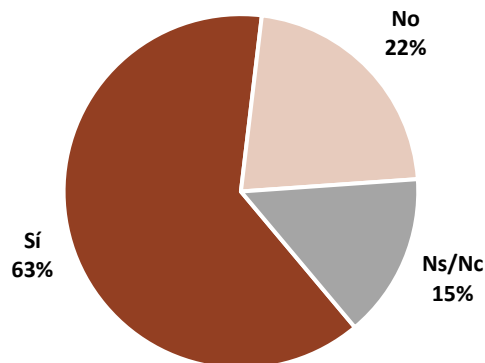
Esteu a favor de que Espanya envii tropes en cas d'intervenció militar?

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2022

Taula 7

Esteu a favor de que Espanya aculli tants refugiats com sigui necessari?

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2022

Com ja hem dit anteriorment, són poques les persones que es decanten per una intervenció directa i armada contra Rússia. Però, si malgrat tot cal intervenir-hi militarment, **la majoria de la ciutadania de les nostres illes (62%) es mostra diametralment contraria a que el nostre país envii tropes**. Només el 21% de la població estaria disposada en posar soldats del nostre país sobre el terreny, fins i tot a risc de que Vladimir Putin pogués posar el focus sobre nosaltres, amb tot el que això podria suposar.

Pel que fa a la vessant humanitària, **el 63% creu que Espanya ha d'acollir quants refugiats sigui necessari** i pel temps que calgui fins que aquestes persones puguin recuperar les seves vides. Una resposta tal vegada sorprenent si tenim en compte el que va passar fa uns anys amb la crisi dels refugiats provinents de l'Orient Mitjà (Siria, Afganistan, Iemen...) de la qual ja no se'n parla malgrat que el problema persisteix, amb infinitat de refugiats a Turquia, i a les illes gregues de Lesbos i Sabos, els quals també fugen de conflictes armats, tant o més indignants que el d'Ucraïna com és el cas del Iemen, on Aràbia Saudí, emprant armes de fabricació espanyola, està massacrant a la població iemení, amb unes xifres de morts del tot escandaloses, xifrant-se, segons UNICEF, en més de 10.000 el nombre de nens i nenes morts sota les bombes saudís.

